

У К Р А Ї Н А
Донецька область
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
„МАРІУПОЛЬСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ
СТУПЕНІВ № 54
МАРІУПОЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ”

Н А К А З

від 29.08.2025

м. Маріуполь

№ 38

Про організацію роботи щодо запобігання і протидії насильству та жорсткому поводженню серед учнів школи у 2025-2026 н.р.

Згідно з методичними рекомендаціями МОН України щодо організації виховного процесу в закладах освіти в 2025/2026 н.р., відповідно Конституції України, Конвенції ООН про права дитини, Закону України від 18.12.2019 року № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», законів України «Про охорону дитинства», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Постанови КМУ від 04 червня 2025 року

№ 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорсткого поводження з дітьми», Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 03 лютого 2020 р. за № 111/34394, затверджено Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядок застосування заходів виховного впливу, листів Міністерства освіти і науки України від 20.03.2018 № 1/9-168 «Про виконання законодавчих вимог у зв'язку із прийняттям Закону України Про запобігання протидії домашньому насильству», з метою створення безпечного освітнього середовища, запобігання проявів жорсткого ставлення серед здобувачів освіти, приниження їх честі і гідності, формування відповідальної та безпечної поведінки, а також з метою профілактики насилля в учнівському середовищі,

НАКАЗУЮ:

1. Призначити відповідальною особою з протидії насиллю та булінгу Тарнавську І.В., заступника директора з НВР.
2. Затвердити план заходів щодо запобігання та протидії булінгу, кібербулінгу та насильства (Додаток 1), склад та порядок роботи комісії з виявлення фактів булінгу та реагування (Додаток 2), алгоритми дій адміністрації школи та педагогічних працівників школи (Додаток3).
3. Провести навчальну нараду для вчителів щодо запобігання булінгу, кібербулінгу, домашнього насильства та заходів реагування.

Термін: до 10.09.2025

4. Заступнику директора з навчально-виховної роботи Гарнавській І.В.:
 - 4.1. Проаналізувати та розглянути на загальних зборах стан роботи класних керівників, вчителів щодо дотримання педагогічними працівниками вимог законодавства щодо забезпечення захисту дітей від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, розробити заходи та підвищити рівень персональної відповідальності працівників всіх ланок освіти за дотриманням законодавства з цих питань.
 - 4.2. Організувати просвітницьку роботу з учасниками освітнього процесу щодо запобігання булінгу, кібербулінгу та домашнього насильства.
 - 4.3. Довести до всіх педагогічних працівників Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», Постанови КМУ від 04 червня 2025 року № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми», листів Міністерства освіти і науки України від 29.12.2018 р. №1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству і булінгу» та від 29.01.2019 р. №1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657-VIII» та забезпечити їх неухильне дотримання.
5. Практичному психологу Кулішенко І.Х.:
 - 5.1. Забезпечити виконання:
 - ✓ Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» та відповідних законодавчих актів;
 - ✓ Закону України «Про протидію торгівлі людьми» та відповідних законодавчих актів;
 - ✓ Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», листів Міністерства освіти і науки України від 29.12.2018 р. №1/9- 790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству і булінгу» та від 29.01.2019 р. №1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 р. №2657-VIII» та з метою удосконалення відносин у сфері протидії булінгу (цькування).
 - 5.2. Здійснювати координацію заходів щодо захисту дітей, які зазнали насильства в сім'ї, жорстокого поводження, або існує загроза його вчинення.
 - 5.3. Систематично проводити анкетування учнів різного віку на предмет виявлення випадків насильства в школі, вдома, на вулиці.
 - 5.4. Періодично проводити психологічні заняття та тренінги із формування соціальних навичок у дітей. Забезпечити проведення інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на попередження булінгу, кібербулінгу, протидії торгівлі дітьми, організувати індивідуальні та групові заняття з дітьми щодо попередження проявів агресивної поведінки, відпрацювання навичок самоконтролю, провести тематичні навчально- виховні години з метою протидії торгівлі дітьми.
6. Педагогічним працівникам школи:
 - 6.1. Забезпечити виконання Плану заходів щодо заходів щодо протидії булінгу, кібербулінгу та домашнього насильства.

Термін: протягом року
 - 6.2. Не допускати випадків фізичного та психологічного насильства, образ, недбалого й жорстокого поводження з дітьми.

Термін: постійно
 - 6.3. Формувати в учасників освітнього процесу толерантне ставлення один до одного.

Термін: постійно

6.4. Уникати проявів жорстокого ставлення до учнів, приниження їхньої честі, гідності та інших форм насильства.

Термін: постійно

6.5. Терміново інформувати адміністрацію закладу про будь-які випадки неправомірного поведіння працівників по відношенню до учнів, учнів по відношенню до інших учнів.

7. Класним керівникам:

7.1. Включити питання булінгу, кібербулінгу, домашнього насильства до теми батьківських зборів в класах.

Термін: жовтень, грудень

7.2. Внести зміни в планах роботи класного керівника відповідно до даного наказу.

7.3. Залучати органи учнівського врядування та батьківської громадськості до профілактичної роботи.

8. Оприлюднити на веб-сайті закладу освіти: правила поведінки здобувачів освіти в закладі освіти; план заходів закладу освіти, спрямований на запобігання та протидію булінгу (цькуванню).

9. Виконання наказу покласти на заступника директора з НВР Тарнавську І.В.

10. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор школи

Тетяна ТІЛІНІНА

**План
заходів з питань запобігання та протидії булінгу, кібербулінгу домашнього
насильства над дітьми в комунальному закладі «Маріупольська
загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 54 Маріупольської міської ради
Донецької області» на 2025-2026 н.р.**

№ з/п	Захід	Термін проведення	Цільова група	Відповідальний
1.	Розміщення на сайті школи, офіційній сторінці в соціальних мережах, групах класу номеру телефону гарячої лінії протидії булінгу	Вересень, 2025	Педагоги, учні, батьки	Адміністрація школи, практичний психолог
2.	Ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативною базою протидії з питань протидії булінгу	Вересень 2025	Педагоги, учні, батьки	Адміністрація школи
3.	Надання індивідуальних консультацій щодо протидії булінгу всім учасникам освітнього процесу	протягом навчального року	Педагоги, учні, батьки	Практичний психолог
4.	Аналіз звернень, що надходять до директора школи та практичного психолога щодо проявів булінгу.	протягом навчального року	Педагоги, учні, батьки	Адміністрація школи, практичний психолог
Робота з педагогами				
5.	Концепція школи, дружньої до дитини. Консультування класних керівників психологом, соціальним педагогом з проблемних ситуацій	протягом року	Педагоги	Практичний психолог Соціальний педагог
6.	Тренінг “ Навчимо дитину захищатися” для вчителів щодо запобігання булінгу(цькування) у закладі освіти	Березень, 2026	Педагоги	Практичний психолог
7.	Проведення засідання МКП класних керівників на тему: « Організація та проведення профілактичної роботи щодо попередження випадків булінгу серед учасників освітнього процесу»	Листопад 2025	Класні керівники	Практичний психолог Соціальний педагог
Робота з учнями				
8.	Бесіда «Булінг та кібербулінг»	Жовтень, 2025	Учні школи	Класні керівники
9.	Організація та проведення «Тижня толерантності» в рамках акції «16 днів проти насильства»	25 листопада - 10 грудня	Учні 1-11 класи	Практичний психолог, педагог-організатор
10	Евристична бесіда «Як боротися з	Жовтень, 2025	Учні 1-11 класів	вчитель права

.	булінгом»			
11.	Година спілкування “ Викресли булінг”	Листопад, 2025	Учні 1-11 класів	Практичний психолог
12.	Тренінг «Управління гнівом»	Січень, 2026	Учні 5-11 класів	Практичний психолог
13.	Організація та проведення просвітницьких заходів до Міжнародного дня протидії булінгу	Травень, 2026	Учні 1-11 класів	Практичний психолог, класні керівники
14.	Проведення виховних годин: 1. Повага та шанобливе ставлення до оточуючих 2. Розуміння та прийняття цінностей іншої людини. 3. Почуття відповідальності за власне життя.	Упродовж II семестру	Учні 1-4 кл. Учні 5-7 кл. Учні 8-11 кл.	Класні керівники 1-11 класів

15.	Тренінг «Безпека в інтернеті»	Квітень, 2026	Учні 2-4 класів	Практичний психолог
16.	Перегляд навчальних відеороликів «Булінг: як він впливає на інших»	Грудень, 2025	Учні 1-4 класів	Класні керівники
17.	Вікторина “ Безпечний інтернет” для молодших школярів	Грудень, 2025	Учні 1-4 класів	Класні керівники
18.	Тренінг з елементами гри «Проблема булінгу очима підлітка»	Грудень, 2025	Учні 5-9 класів	Класні керівники
19.	Години спілкування «Не смійся з мене»	Грудень, 2025	Учні 10-11 класів	Класні керівники
20.	Ознайомлення, обговорення, розміщення на офіційних сторінках закладу пам’яток «Булінг: що робити, якщо потрібна допомога»	Протягом року	Учні 5-11 класів	Вчителі основ здоров’я, правознавства
	Робота з батьками			
21.	Включення питання булінгу, кібербулінгу, домашнього насильства до батьківських зборів в класах. “ Як зупинити булінг та захистити свою дитину”	За планом	Батьки учнів школи	Класні керівники, практичний психолог, залучені фахівці

Склад комісії
з виявлення фактів булінгу та реагування

Голова комісії – Тілініна Т.В.- директор школи

Заступник голови комісії – Тарнавська І.В. - заступник директора з НВР

Секретар комісії - Горелова Ю.В.- заступник директора з НВР

Члени комісії:

Кулішенко І. Х.- практичний психолог школи

Симонов О.М. – соціальний педагог

Малюга О.В.- педагог-організатор

Курачицька Н.В.- учитель початкових класів

Ліпатова Н.В.- учитель української мови та літератури

Гагарін М.П.- учитель інформатики

ПОРЯДОК

реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі

I. Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», Наказу МОН України від 28.12.2019 № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти».
2. Цей Порядок визначає процедуру реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі.

II. Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, директор школи:
 - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
 - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних

послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).

2. Заходи здійснює соціальний педагог у взаємодії з практичним психологом закладу освіти та затверджуються директором школи.

3. З метою виконання Заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога і соціального педагога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

III. Відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

"Стаття 173. Булінг (цькування) учасника освітнього процесу

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно

протягом року після накладення адміністративного стягнення, – тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, – тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором школи уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку".

Алгоритм дій адміністрації школи

у разі отримання повідомлення про жорстоке поводження з дитиною

1. У разі звернення дитини, її батьків (осіб, які їх замінюють) або школи до представника адміністрації школи щодо жорстокого поводження з нею адміністратор зобов'язаний:
 - 1.1. Якщо звернення (повідомлення) усне, оформити це повідомлення письмово, зазначивши, від кого та коли (дата, час) воно отримано;
 - 1.2. Звернення має бути зафіксоване в Журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування);
 - 1.3. Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати.
2. Необхідно терміново (протягом однієї доби) передати цей документ до територіального підрозділу Служби у справах дітей за місцем проживання дитини.
3. Необхідно терміново (протягом однієї доби) повідомити департамент освіти міської ради.

Алгоритм дій працівника школи

у разі виявлення випадку насильства над дитиною

У випадках, коли ви маєте підозри жорстокого поводження з дитиною або є реальна загроза його вчинення (удома, з боку однолітків, інших працівників школи або інших осіб), ваші дії:

1. Повідомити про це в усній чи письмовій формі адміністрацію школи.
2. Самостійно письмово повідомити про це територіальний підрозділ служби у справах дітей за місцем проживання дитини.
3. Самостійно повідомити про виявлений факт жорстокого поводження з дитиною територіальний відділ ювенальної превенції.
4. У випадках, коли до вас звернулася дитина з усною скаргою щодо жорстокого поводження з нею, ваші дії:
 - 4.1. Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до адміністрації школи;
 - 4.2. Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до територіального підрозділу служби у справах дітей;
 - 4.3. Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до органів ювенальної превенції;
 - 4.4. Повідомити про це в усній чи письмовій формі від свого імені вказані (перераховані) вище органи.

5. У випадках, коли ви стали свідком жорстокого поводження з дитиною, ваші дії:

5.1. Якомога швидше повідомити про цей факт адміністрацію школи;

5.2. Одночасно повідомити територіальний підрозділ служби у справах дітей та поліцію.